

שיטה מקובצת

נא:

א:

איזהו מקומן פרק חמישי ובהים

מסורת הש"ס

א **תן** **לָהּ** **ח** **יִסּוֹד** **לְמוֹצָה** **שֶׁל** **עוֹלָהּ**. פירש בקונטרס כל דמים הניתנין על מוצח החיצון טעון שפיכת שירים ליסוד ומשום דבעולה לא כתיבא שפיכת שירים ליסוד אינטריך למילף הכא או אינו מדבר כלל בשירים אלא למוצחה של עולה יהא ליסוד **ח** לתחילת

דמים שיהו מתנות של כל הזבחים **ח** כנגד היסוד אמר רבי ישמעאל כו' וקרא לא אינטריך לתחילת מתנות כנגד היסוד דמקל וחומר ששירים של חטאת אמו אלא על כרחיך להזריך שירים ליסוד לכל הזבחים אחי קרא כך פירש בקונטרס וקשה דלעיל צפרק צ"ש

דף ג. נפקא לן מקראי אחרניי מדם זבחין ישפך ולרבי מצדס וטפי הוה ליה לאיתווי הך דרשא דלעיל **א** על רבי עקיבא ורבי ישמעאל דפליגי שהרי אית לכו הך דרשא וקרא דלעיל מייתי לרבי ישמעאל

ורבי עקיבא דהכא ועוד קשה דלקמן צסוף פירקין **דף טו**: ילפינן יסוד בתחילת מתנות צבור מעשר ופסח בגזירה שוה דזריקה

וזיקה מעולה ולמה לי תיפוך לי צקל וחומר רדבי ישמעאל ורבי עקיבא דהכא ומה שירים שאין מכפרין כו' כי היכי דילפינן מהאי קל וחומר עולה ושלמים וכי תימא משום דשייכי בצפרה יותר מצבור שהוא צא חוצה נילף **ח** צקל וחומר כי האי גוונא ומה ששירים שאין מעבדין טעונין יסוד תחילת עולה **א** שמעבכת אינו דין שטעונה יסוד ועוד שירים טעונין יסוד מהאי קרא או מקרא דלעיל תחילתן לא כל שכן ועוד דקאמר אחי וזיקה מעולה אמאי נקט עולה טפי משלמים או שאר קרבנות הלא כולוהו מקל וחומר דהכא אמו והוה ליה לנימיר תמיא וזיקה וזיקה משאר קרבנות ועוד דקאמר התם ועולה גופא מנא לן דכתיב אל יסוד מוצח העולה הא תחילת מתנות מקל וחומר וקרא אחי לשירים ליסוד ובקונטרס דחק לקמן ופירש דכדי נמצה ועוד קשה היכי עביד קל וחומר משירים תימא חטאת תוכיח שמכפרת **ב** ואינה טעונה יסוד אף אני אביא כל תחילת דמים מחטאת ויש **ג** לומר לפי שהיא על ארבע קרנות וליכא לנימיר יסוד צכולוהו ועוד אמרינן לקמן בפירקין **דף נג**: נאמר סביב צחטאת ונאמר סביב בעולה ופריך אי מה חטאת ארבע מתנות על ארבע קרנות אף עולה טעונה כו' (והא) אמרת עולה טעונה יסוד מהיכן פשוט לו בעולה טפי מצחטאת הא צחטאת נמי איכא ק"ו דעולה ועוד עולת העוף שהיתה נעשית על קרן מזרחית דרומית כדלקמן **סג**) אמאי לא תתא טעונה יסוד מקל וחומר ומה ששירים דחטאת העוף שאין מכפרין טעונין יסוד תחילת עולה שמכפרת אינו דין שטעונה יסוד. ומפרש רבינו חיים דמקרא דהכא ליכא למילף שפיכת שירים לדמים **ד** החיצונים אלא לעולה דווקא כדמפרש בקרא וקרא דודס זבחין ישפך **דנדיס יב**) לא תתא אלא לגאללין דכתיב צבופיה והשבר תאלכו וכן והנשאר צדס כתיב צחטאת העוף הנאלכת **ה** וקרא דאל יסוד מוצח תמא לאשמועינן בעולה שיש לו תורת יסוד **ו** (ואו אינו כו') כלומר תחילת מתנותיה של עולה יאה כנגד היסוד ומסיק מי כתיב אל יסוד העולה דמשמע תחילת דמים יסוד מוצח העולה כתיב דמשמע שירים והדר אמר דילמא כתיב מוצח דלא תימא אזופיה דיסוד אלא אגגו ועל זה קאמר רבי ישמעאל דמקל וחומר אחי דכיון דכתיב ביה יסוד צפירוש מקל וחומר ידענא דהוי אגגו ואם כן על כרחיך לשירים של עולה דליהוי איסוד קאתי ומהשתא תמיא תחילת עולה צקל וחומר משירים ידיה אצל משירים של חטאת לא עבדינן קל וחומר בתחילת דמים בקרבן **ז** אחי כי אם על שירים של אותו קרבן עצמו גמרינן תחילת מתנותיו ושאר קרבנות דלא כתיב צבו יסוד אמו בג"ש וזיקה וזיקה מעולה כמו צבור ומעשר והא דבעי לקמן **דף סז**: אצבור כנגד היסוד מנא לן משום דעליה קאי אי נמי לאמר שפירש כל הקרבנות קבעי כנגד היסוד מנא לן וקאמיא **ח** וזיקה וזיקה מעולה אכולהו אצל מקל וחומר (דחטאת) לא אחי כיון דלא כתיב ביה יסוד צפירוש דהאי קל וחומר לא אחי אלא לגלויי דיסוד דקאמר אגגו וצחק ולא שייך למימר חטאת תוכיח אכאי קל וחומר רבי קשה לתנא דרביש בית שמאי **ט** דדרשא **דף טז**: דלעיל **דף ג**: שפיכה צמשהר ופסח מודס זבחין ישפך מנא ליה יסוד הא לא כתיב צבו וזיקה ואכתי **ב** קשה לי כי היכי דילפינן תחילת עולה מקל וחומר דשירים ידיה הכי נמי נילף שאר קרבנות לתחילת דמים משירים ידיהו דאחי מודס זבחין ולמה לי לקמן למילף צבור ומעשר בגזירה שוה מעולה ומו דלקמן דקאמר ועולה גופה מנא לן דכתיב אל יסוד מוצח העולה קשה כמו לפירוש רש"י וגם אינו מתורץ אמרת עולה טעונה יסוד מהיכא פשוט לו יותר מחטאת ויש ליישב פירוש או דתחילת עולה כנגד יסוד לא גמר כלל מקל וחומר אפילו משירים ידיה אלא מקרא דאל יסוד מוצח העולה ידעינן תחילת דמים ליסוד ומוצח דמיומר לגג לא אינטריך דמקל וחומר אחי אם כן דרשינן מיניה לשירים ליסוד אצל קל וחומר לא אחי כלל אלא לגגו היכא דכתיב יסוד השתא אחי הכל שפיר אף קשה קלם דדרשנין מן הפסוק תרתי מילי תחילת דמים ומיתורא דמוצח דרשינן שירים ואימא לשירים לחוד אחי ויש לומר דקאמר יש לי להעמיד פירוש דקרא דחטאת **א** מתנות ותימור לשירים. ברוך. ויש עוד לפרש בע"א מן יסוד למוצח של עולה של תחילת מתן דמים שעל מוצח הפעול יהי כנגד היסוד צר מחטאת דיימתי **ב** צהריא קרנות וגזירה הכתוב הוא או אינו אלא מוצח של עולה יהא ליסוד כלומר דווקא דעולה ולא דשאר קרבנות ופריך מי כתיב ליסוד **ג** העולה דמשמע עולה דווקא מוצח העולה כתיב דמשמע כל דמים של מוצח העולה הדר קאמר דילמא כתיב מוצח העולה משום גג יסוד ועלה קאמר רבי ישמעאל גג **ד** אחי צקל וחומר והאי קל וחומר לא אחי אלא לגלויי דיסוד דקאמר קרא אגגו קאמר ולא שייך לנימיר חטאת תוכיח ומסיק מן יסוד למוצח של עולה והא דזריך לקמן גזירה שוה דזריקה וזיקה משום דתחילת מתן דמים ליסוד מדרשא למוצחה **ה** של עולה לא ידעינן אלא דומיא דעולה שה **ו** דורין ומכפר לאפקוי צבור ומעשר ופסח אי נמי דומיא דעולה דשמי מתנות שהן ארבע ואפילו ילפינן שירים ידיהו ליסוד מודס זבחין ישפך או מודסי מכל מקום תחילת דמים לא ידעינן צקל וחומר **ז** משירים לא אמו דליכא לנימיר חטאת תוכיח ולקמן דקאמר אמרת **ח** עולה טעונה יסוד משום דיעיקר קרא בעולה כתיב ואם תאמר דאחי לא **ט** דרשינן מתן דמים ליסוד מוצח מעשר ופסח מודס זבחין ישפך הא לא כתיב צבו וזיקה ומנא לן יסוד וכי תימא מנא אף דצבור אל כן תפישוט דדבר הלמד בגזירה שוה חוור ומלמדו צבנין אצ ויש לומר כיון דגלי לן קרא גזירה שוה צממתה צבור אם כן מן יסוד למוצחה של עולה ככל דמים איירי אפילו צאותה צממתה אחת אימתנה **י** כמעשר ופסח ומיהו עולת העוף לא תמיא דלא מיירי קרא אלא צנזבחים ואם תאמר דלקמן **דף נג**: מפרש דקדן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד לפי שלא **א** היה צחלקו של טורף והרצועה ויאלה מחלקו של יהודה ונכנסת לחלקו של צנימין למאן **ב** דאמר ירושלם לא נתחלקה **ג** (הכי גמרינן מההיא) צריימא דרצועה כדמוכח צפ"ק דיומא **דף יב**: דאם **ד** כן לכוליה מוצח היה לו יסוד מוצח ואם כן כל הני קראי למה לי **ה** הא אין מוצח צלא יסוד כדאמר לקמן פרק קדשי קדשים **דף סג**. דכנש ויסוד וריצוע מעבדין ושמא אפי' למאן דאמר לא נתחלקה הכי גמרינן **ו** דלא היה לו יסוד וזריך לדקדק לקמן **ט** דבעי לנימיר רבי יהודה אף דנמים שיכול לזרוק על הרצפה מאי עביד לכו להכי קראי דמוכחי דעולה טעונה יסוד וגג יסוד ויש **ז** לומר דקודס דקדיש דוד הרצפה או **ח** אם נעקרה הרצפה סמוך למוצח או **חא** לא קדיש עד ארעית תהומא: **ה** **ה**בי גרבינן מאשר פתח אהל בועד נפקא. ואף על גז דדרשנין ליה ליסוד מערבי תרתי שמע מינה:

תורתן חן לה יסוד ביה ולא שייך למימר חטאת תוכיח דכיון דיעיקר יסוד ידעינן בתחלת עולה מאל יסוד העולה. מו לא אינטריך המוצח לגג יסוד דמק"ו דשירי חטאת ידעינן לה דמה שטעניו יסוד היינו גג יסוד, והשתא ליכא למיפקר תחילת חטאת תוכיח דשמי תחילת חטאת שאינה טעונה יסוד **הרפ** דיל. ביש. בריב וי' ד"ה הכי גרבינן כו' תרתי שטע מינה. דמימ' חן מקרא ואל מדי פשוט דמשמע דהוי מוצח החיצון. וליכא למימר דטלה לכי הוא דלמא ומנא יסוד מערבי, דד"ל דל"כ לכבוד אפי' לפני אהל מועד או אשר כלה, מתי' מ"ל אשר פתח, ש"מ ליסוד מערבי כדאמר לקמן **הר"ה**:

שינויי נוסחאות

א **תן** **לָהּ** **ח** **יִסּוֹד** **לְמוֹצָה** **שֶׁל** **עוֹלָהּ**. ופירשו כגל הסוגיא **ו**עיי"ו **ב** **תן** **לָהּ** **ח** **יִסּוֹד** **לְמוֹצָה** **שֶׁל** **עוֹלָהּ** **וְעַיִן** **לְשׁוֹנָה** **כָּתוּבָה** **דִּרְיָל** **לְהַי** **לִי** **לְשׁוֹרִים** **הָא** **בְּרַא** **וְי** **לְיָ** **וְכָלִי** **צִרְשִׁי** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **מִזְבֵּחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **חֵלֶם** **אִתּוּ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **לֹא** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** **אִי** **יִסּוֹד** **הַמּוֹזָבִחַ** **סְתֻמָּה** **וְהָא** **אִמְרַנְהּ** **כִּי** **רַבִּי** **נִיפָךְ** **וְיָפָךְ** **דִּרְיָל** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **מִיפָךְ** **לֵא** **מִתַּחַם** **וְשִׁמְ** **ג** **וְי** **וְכִי** **וְיִמָּא** **אִי** **אֵל** **כְּתִיב** **הַעוֹלָה** **אֵלָא** <

